

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การศึกษาศักยภาพและประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจของ
สาขาการผลิตต่างๆของภาคเหนือตอนบน
โดยการวิเคราะห์แบบชีพท์แชร์

ผู้เขียน นางสาววาทีณี ทองยืน

ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผศ.ดร.อัญชลี เจ็งเจริญ	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.ไพรัช กาญจนการุณ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของแต่ละสาขาการผลิตของจังหวัดเทียบกับภูมิภาค และระดับภูมิภาคเทียบกับประเทศโดยการวิเคราะห์แบบชีพท์แชร์ (2) เพื่อวัดความเติบโตของแต่ละสาขาการผลิตในภาคเหนือตอนบนและประเทศเปรียบเทียบกับการเจริญเติบโตโดยรวม และ (3) เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและประสิทธิภาพของภาคอุตสาหกรรมต่างๆของภาคเหนือตอนบน

ในการศึกษาได้ใช้วิธีการคำนวณระดับความชำนาญ การวิเคราะห์แบบชีพท์แชร์ และกำหนดตำแหน่งยุทธศาสตร์ด้วยเทคนิคแบบจำลอง BCG มาใช้ร่วมกัน โดยใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค และผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ทั้ง 16 สาขา ณ ราคาคงที่ปี 2531 ตั้งแต่ปี 2540-2549

ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ด้วยค่าความชำนาญ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ในระดับจังหวัดเปรียบเทียบกับภาคเหนือตอนบน สาขาการผลิตสำคัญ 3 อันดับแรก ได้แก่ สาขาการทำเหมืองแร่และย่อยหินของจังหวัดลำปาง สาขาอุตสาหกรรมของจังหวัดลำพูน และสาขาให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในระดับภาคเหนือตอนบนเปรียบเทียบกับประเทศ คือ สาขาการทำเหมืองแร่และย่อยหิน สาขาการศึกษา และสาขาบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์

สำหรับสาขาการผลิตของจังหวัด ที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงกว่าสาขาการผลิตเดียวกันของภาคเหนือตอนบน ได้แก่ สาขาประมงของจังหวัดเชียงราย สาขาการทำเหมืองแร่และข่อยหินจังหวัดแพร่ และสาขาการก่อสร้างของจังหวัดแพร่ ส่วนสาขาการผลิตของภาคเหนือตอนบนที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงกว่าประเทศ 3 อันดับแรก ได้แก่ สาขาประมง สาขาลูกจ้างในครัวเรือน ส่วนบุคคล และสาขาการก่อสร้าง

สำหรับสาขาการผลิตที่กำลังมีการขยายตัวในระดับภูมิภาค 3 อันดับแรก ได้แก่ สาขาประมง สาขาให้บริการชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า ส่วนสาขาการผลิตที่มีการขยายตัวในระดับประเทศได้แก่ สาขาการให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ สาขาอุตสาหกรรม และสาขาการทำเหมืองแร่และข่อยหิน

การเลือกสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญตามศักยภาพและประสิทธิภาพการผลิตของภาคเหนือตอนบน โดยใช้เทคนิคแบบจำลอง BCG จะได้ว่ากลุ่มที่เป็นดาวดวงเด่น (Star) มี 4 สาขาได้แก่ สาขาการก่อสร้าง สาขาบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์ สาขาบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ และสาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล เป็นสาขาที่มุ่งเติบโตต่อไปได้ กลุ่มที่มีปัญหา (Question Mark) ได้แก่ สาขาประมง กลุ่มที่กำลังทำเงิน (Cash Cow) มี 4 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ สาขาการทำเหมืองแร่และข่อยหิน สาขาบริหารด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ และสาขาการศึกษา กลุ่มที่กำลังตกต่ำ (Dog) มี 7 สาขาได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา สาขาการขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ครัวเรือน สาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า สาขาตัวกลางทางการเงิน และสาขาให้บริการชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

Independent Study Title	The Study of Economic Efficiency and Potentials of Production Sectors in Upper Northern Thailand Using Shift Share Analysis	
Author	Miss Wathinee Thongyuen	
Degree	Master of Economics	
Independent Study Advisory Committee	Asst.Prof.Dr.Anchalee Jengjalern	Chairperson
	Asst.Prof.Dr.Pairut Kanjanakaroon	Member

ABSTRACT

The objectives of this study are (1) to compare the competitiveness of different production sectors between the provincial and the regional levels using Shift Share analytical model, (2) to measure the growth of various production sectors in the Upper North and the country for comparison with the aggregate growth, and (3) to analyze the efficiency and potential of various industrial sectors in the Upper North.

The methods of this study are calculation of Location Quotient and performing Shift Share analysis and determination of strategic positions based on BCG model for each sector by using the Gross Domestic Product, the Gross Regional Product and the Gross Provincial Product at 1988 constant price for the period of 10 years from 1997 to 2006 for the 16 sectors.

The results of this study showed the criteria of Location Quotient and comparison between the provincial and the regional levels during the implementation period of the 9th National Economic and Social Development plan, the first three most important sectors are found to be mining and quarrying of Lampang Province, manufacturing of Lamphun Province and other community, social and personal services activities of Mae Hong Son Province. At the regional and national levels, the most important sectors were mining and quarrying, education and health and social work.

The sectors that the provincial level out-performed the regional level were fishing of Chiang Rai Province, mining and quarrying of Phrae Province and construction of Lampang Province. Those the Upper North region could out-perform the national level were fishing, private household with employed persons including construction.

The first three growing sectors at the regional level were fishing, other community, social and personal services activities including transport storage and communications. Those three growing at the national level were other community, social and personal services activities, manufacturing and mining and quarrying.

The determination of economic performance of major sectors of the Upper North using BCG growth share matrix model revealed those sectors in the star category were construction, health and social work, public administration and defence including the compulsory social security, and domestic workers and all these can pursue growth strategy. In question mark category, there was only fishing. The sectors in cash cow category were agriculture hunting and forestry, mining and quarrying, real estate and renting and business activities and education. Seven sectors in the dog or low growth category included manufacturing, electricity and gas and water supply, wholesale and retail trade; repair of motor vehicles; motorcycles and personal and household goods, hotels and restaurants, transport storage and communications, financial intermediation, and other community and social and personal services activities.

